

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

I. Antecedents

- 1.- El Departament de Benestar Social i Família ha fet arribar a aquest Institut (data d'entrada 30 de juliol de 2015) la proposta d'Avantprojecte de llei per a la igualtat de tracte i la no-discriminació.
- 2.- L'article 36.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, estableix que els avantprojectes de llei han d'anar acompanyats, entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere.
- 3.- L'Acord GOV/117/2012, de 20 de novembre, pel qual s'aprova el Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat 2012-2015 atribueix a l'Institut Català de les Dones la responsabilitat d'elaborar els informes d'impacte de gènere (punt 3.2.3), tràmit intern que es dona per complert amb aquest document.

II. Plantejament general

a) Anàlisi terminològica del text articulat.

La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11). Alhora, el Decret 162/2002, de 28 de maig, de modificació del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb l'objecte de promoure l'ús d'un llenguatge simplificat i no discriminatori i de la terminologia catalana normalitzada, obliga a l'ús no androcèntric ni sexista del llenguatge i a la utilització de termes que no suposin una discriminació per raó de sexe.

Des d'un punt de vista formal, el projecte normatiu inclou un terme androcèntric que aconsellem substituir per tal d'evitar disfuncions amb la normativa citada. Així, al preàmbul on diu "dels ciutadans" proposem que digui "de la ciutadania". *OK*

b) Anàlisi del contingut del text articulat.

Des d'una vessant material, cal ressaltar que a Catalunya, recentment, s'ha aprovat la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes (DOGC núm. 6919 de 23.7.2015).

- Aquesta Llei desenvolupa els preceptes estatutaris en matèria d'igualtat de gènere i dret de les dones, amb l'objectiu de complir-los. Es tracta d'una regulació pròpia i singular que s'emmarca dins la categoria de norma específica complementària de la Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, que incorpora modificacions legislatives substancials per avançar cap a aquesta igualtat efectiva, i

estableix mesures transversals en tots els ordres de la vida, amb la finalitat d'eradicar les discriminacions contra les dones, a més d'adequar-se al marc normatiu comunitari i als objectius més avançats en matèria de transversalitat de gènere que formulen diferents institucions de la Unió Europea. D'aquesta manera, la Llei 17/2015 reforça la integració de la dimensió de gènere en totes les activitats i en totes les polítiques, en els mètodes i els instruments que afecten la vida quotidiana de la ciutadania.

El projecte de llei que informem recull al seu article 4.1 que "ningú pot ser discriminat per raó de convicció", entre altres causes. El diccionari de la llengua catalana (DIEC2) defineix tenir conviccions com "Creure fermament en la veritat de certs principis religiosos, polítics, etc".

En relació amb això, cal palesar que durant segles les conviccions socials, i en concret el masclisme, ha tingut un paper central en la creació del sistema patriarcal androcèntric i sexista, i conseqüentment, ha justificat la subordinació estructural de les dones a la societat; en aquest sentit, està àmpliament documentat que la carta de ciutadania femenina és d'expedició molt recent; malgrat els nombrosos exemples de reconeixement formal i dels progressos fets fins al moment, la igualtat de dones i homes en la vida quotidiana encara no és una realitat.

Aquestes desigualtats són el resultat d'estructures socials que es fonamenten en nombroses conviccions presents en la família, l'educació, la cultura, els mitjans de comunicació, el món laboral i l'organització social, entre altres àmbits.

Per tot això, cal vetllar perquè els drets individuals de les dones estiguin per sobre de les creences religioses, opinions i conviccions que exigeixen la submissió i subordinació de les dones.

III. Fonaments jurídics

1. Articles 2 i 3.3 del Tractat UE, on s'estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estat membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat entre dones i homes.

2. Articles 8 i 10 del Tractat de Funcionament de la UE, on s'estableix que en totes les seves accions la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats entre homes i dones, i promoure la seva igualtat.

3. L'Estatut d'autonomia de Catalunya, als seus articles 4.3, 19, 41 i 153, quant al reconeixement i garantia dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en totes les polítiques públiques per aconseguir la igualtat real i efectiva i la paritat entre dones i homes.

4. Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

IV. Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha dit, l'aportació d'aquest Institut pel que fa a la proposta de normativa presentada a informe es concreta en les recomanacions següents:

- Redacció alternativa de l'article 3.1 Principi general, amb el redactat orientatiu següent (assenyalant amb lletra negreta):

"3.1 Les administracions públiques han d'integrar el dret a la igualtat de tracte i la no-discriminació de manera activa en la seva actuació, en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives, i en la definició, la planificació, la implementació i l'avaluació de les polítiques públiques".

- Afegir un nou apartat, el 4.5, a l'article 4 El dret a la igualtat de tracte i la no discriminació, en els termes orientatius següents:

"4.5 Els poders públics han de garantir que els drets individuals i col·lectius de les dones estiguin per sobre de les creences religioses, opinions i conviccions que exigeixen la submissió i subordinació de les dones".

- Afegir un darrer paràgraf a la lletra b) de l'article 29 Òrgan específic per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, en els termes següents:

"b) (...)

En tot cas, queda prohibida la mediació o conciliació en matèria de violència masclista, en compliment del que preveu la normativa d'aplicació".

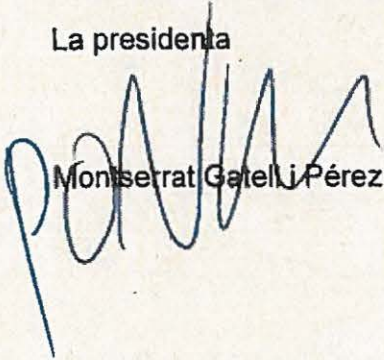
- Redacció alternativa de la Disposició addicional primera, amb el redactat orientatiu següent (assenyalant amb lletra negreta):

"Disposició addicional Primera

Aquesta Llei s'aplica amb caràcter supletori de les lleis sectorials específiques, en particular, en defecte de previsió específica en la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
(...)"

Barcelona, 3 d'agost de 2015

La presidenta

Montserrat Gatell i Pérez